

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาการประเมินนโยบายการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันได ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันได ในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 467 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้สูงอายุในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันได โดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 216 คน จากการแทนค่าในสูตร ค้างนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (0.05)

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{467}{1+467(0.05)^2} = 216$$

จากการแทนค่าในสูตรทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันได แยกตามหมู่บ้านปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงิน เบี้ยยังชีพ (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บ้านคลัง	80	37
2	บ้านคลัง	82	38
3	บ้านพระขาว	34	16
4	บ้านพระขาว	11	5
5	บ้านท่าช้าง	70	32
6	บ้านโพทะเล	155	72
7	บ้านสีกุ๊ก	35	16
	รวม	467	216

ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันได ในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ

แบบชั้นบันได ดังกล่าวทั้ง 7 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งหมด 467 คน ใช้สูตร ทาโร่ ยามาเน่ รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 216 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเรื่องการประเมินนโยบายการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แบบชั้นบันได ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ หมู่บ้านที่อยู่อาศัย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่มาของรายได้ ระดับการศึกษา จำนวนเบี้ยยังชีพที่ได้รับต่อเดือน วิธีการทราบข้อมูลข่าวสาร ท่านนำเบี้ยยังชีพที่ได้รับไปทำอะไร และ ท่านแก้ปัญหากรณีเงินไม่พอใช้ด้วยวิธีใด แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการประเมินนโยบายการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบชั้นบันได ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบว่า ใช่/ไม่ใช่ ซึ่งมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้ คือ

ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

ใช่ 1 คะแนน

ไม่ใช่ 0 คะแนน

ในการแปลความหมายของข้อมูล พิจารณาจากค่าร้อยละ โดยกำหนดช่วงคะแนน ดังนี้

ร้อยละ 95 – 100 หมายถึง มากที่สุด

ร้อยละ 85 – 94 หมายถึง มาก

ร้อยละ 70 – 84 หมายถึง ปานกลาง

ร้อยละ 51 – 69 หมายถึง น้อย

ร้อยละ 0 – 50 หมายถึง น้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 – ส่วนที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

โดยกำหนดคะแนนตามระดับความคิดเห็นในแต่ละช่วง คือ

คะแนน 5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามให้ผู้ตอบเลือกตอบว่า ควรปรับปรุง/ไม่ควรปรับปรุง ซึ่งมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้ คือ

ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

ควรปรับปรุง	0	คะแนน
ไม่ควรปรับปรุง	1	คะแนน

และแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการประเมินนโยบายการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แบบขั้นบันได ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในการแปลความหมายของข้อมูล พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย โดยกำหนดช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือและนำเครื่องมือมาใช้ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี บทความ ตำราและเอกสารต่าง ๆ โดยใช้หลัก CIPP Model

2. รวบรวมเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่ได้จากเอกสาร ระเบียบ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อร่างแบบสอบถามการประเมินนโยบายการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แบบขั้นบันได ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. สร้างแบบสอบถามการประเมินนโยบายการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แบบขั้นบันได ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระขาว อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. นำแบบสอบถามที่ร่างและเครื่องมือที่ได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบ
5. ตรวจสอบและแก้ไขตามที่ได้รับคำชี้แจงและเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
6. นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงให้ได้แบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.9791 (ภาคผนวก ข)
7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try – out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงที่จะศึกษา คือผู้สูงอายุในตำบลบ้านคลัง อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คน แล้วนำมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.9454

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม กับผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แบบขั้นบันได จากจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 216 คน
2. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ ในการตอบแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) มีรายละเอียด ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นการบรรยายข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้สูงอายุ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในแบบสอบถามแบบปลายเปิด และนำเสนอโดยสรุปความเรียงลำดับตามความถี่ ของคำตอบที่มีจำนวนผู้ตอบจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ